

Resum:

Jornada “La conciliació dels concerts i festivals musicals amb el descans veïnal”

Organitzada per l'Oficina de Difusió Artística en col·laboració amb l'Oficina d'Activitats Regulades i Programes en Protecció Civil i l'Oficina Tècnica d'Avaluació i Gestió Ambiental de la Diputació de Barcelona i el suport del CERC

18 de maig de 2023

Lloc: Auditori del Centre d'Estudis i Recursos Culturals, CERC

(C/ Montalegre, 7 . Pati Manning). Barcelona

Més de 80 persones van participar a la jornada adreçada als tècnics municipals de cultura de la demarcació i als agents culturals del sector. Va ser un espai de formació, trobada i diàleg en què es van abordar les problemàtiques de convivència i les mesures que poden prendre els ens locals per fomentar la coexistència de concerts i festivals musicals amb el dret al descans de les persones.

Mireia Sabaté, cap de l'Oficina de Difusió Artística, va donar la benvinguda als assistents i va apuntar que la jornada vol donar resposta a la gran preocupació dels ens locals i les entitats culturals arran de la sentència de l'any 2016 que anul·lava la llicència de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú per a realitzar els concerts dels festivals Nowa Reagge i Faraday. Va puntualitzar també que, després d'aquesta sentència, n'hi ha hagut d'altres relacionades amb les queixes veïnals pel soroll generat per festivals i concerts, i ha calgut canviar la manera d'actuar dels ajuntaments, per ser molt més curosos en tots els procediments. Finalment va destacar que l'objectiu de la jornada era donar eines i pautes als ajuntaments per tal què poguessin seguir organitzant festivals i concerts musicals, amb garanties i una bona convivència veïnal.

La primera sessió de la jornada es va centrar en “el marc normatiu en l'organització de concerts i festivals musicals” i va anar a càrrec de **Sònia Pulido Mestre**, responsable jurídica de l'Oficina d'Activitats Regulades i Programes en Protecció Civil de la Diputació de Barcelona. Primerament va fer un repàs de les diferents normatives (europees, estatals i autonòmiques) que afecten l'organització de concerts i festivals a l'aire lliure i els requisits que han de complir (règim d'intervenció administrativa i documentació que s'ha de presentar). Tot seguit es va analitzar la jurisprudència i les diferents sentències que hi ha hagut en aquest àmbit, que han suposat un punt d'inflexió i que és important tenir en consideració des dels ajuntaments. En darrer lloc, es varen formular tot un seguit d'indicacions de com ha d'actuar un ajuntament en cas que hi hagin denúncies degudes al soroll. Com a recomanacions a destacar va assenyalar la importància de fer reunions internes transversals dels diferents departaments, tenir l'expedient complet (on consti detallat

tot el procediment) per defensar millor l'acte si fos necessari, així com contactar prèviament amb els veïns perquè n'estiguin informats. Tota la informació de la intervenció de Sònia Pulido es pot consultar en el document de la seva presentació.

Àngel Moreno Duran, tècnic de l'Oficina Tècnica d'Avaluació i Gestió Ambiental de la Diputació de Barcelona va tractar "la compatibilitat acústica" en la segona sessió de la jornada. Per començar es va contextualitzar informació bàsica sobre el so i el soroll i els efectes que té aquest darrer sobre la salut, així com els valors que recomana l'OMS. En segon lloc es van presentar els valors límit de soroll que han de complir els concerts segons les diferents normatives d'aplicació a Catalunya i com els municipis poden adoptar la suspensió provisional dels objectius de qualitat acústica. També es van donar algunes pautes sobre com s'han de fer els mesuraments. Per finalitzar la sessió, es van apuntar les mesures preventives que cal que apliquin els municipis per controlar l'impacte acústic de les activitats, concretament en el cas dels concerts a l'aire lliure. Tota la informació de la intervenció d'Àngel Moreno es pot consultar en el document de la seva presentació.

La periodista musical **Consol Sáenz** va moderar la taula rodona "La conciliació dels concerts i el descans veïnal. Experiències en el territori", que es va dur a terme a la segona part de la jornada. Els primers participants de la taula, **Sole Fernández** (cap de cultura) i **Miquel Alcaraz** (tècnic de cultura) de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú van explicar les conseqüències que va tenir la sentència de l'any 2016 als festivals Nowa Reagge i Faraday i com ho van treballar des del municipi. En un primer moment es van haver de reubicar i descentralitzar les activitats culturals, van intensificar el treball transversal dels diferents equips de l'ajuntament i van augmentar la comunicació i el diàleg amb els veïns per implicar-los més en els esdeveniments. També van explicar que amb els anys han anat posant recursos a disposició de les entitats (acompanyament i mesures acústiques, limitadors, etc.) i van treballar una nova ordenança del soroll.

Van fer palès que l'aplicació de la normativa està resolta en el cas dels festivals que es realitzen als afores del centre urbà però no pel que fa a l'activitat realitzada al centre de la població. Van apuntar que a moltes places i carrers del centre urbà, quan s'aplica estrictament la normativa actual, els concerts no tenen la qualitat òptima de so que requereix un grup professional.

La segona experiència al territori de la taula rodona va anar a càrrec de **Jordina Puntí**, cap de Cultura de l'Ajuntament de Sabadell, que va explicar la trajectòria del municipi en temes de qualitat acústica i els elements de què disposen per definir els esdeveniments: ordenança de soroll, mapa estratègic de soroll, pla d'acció per la millora acústica i mapa de capacitat acústica. Va destacar la importància d'una mirada i una planificació global per controlar la intensitat dels esdeveniments al carrer i com això es treballa des d'una comissió transversal on participen els diferents departaments implicats. Aquesta comissió defineix els límits que el festival ha de tenir, les

característiques i com s'han de situar els equips per tenir-ho tot treballat quan s'atorgui la llicència (en el cas de festivals i concerts organitzats per altres entitats). Es va remarcar la coordinació amb la policia local, que actua al moment quan hi ha queixes veïnals.

Per últim, va ressaltar, respecte el treball amb les entitats que organitzen esdeveniments, la importància de fer pedagogia per canviar el discurs que l'Ajuntament ve a posar pals a les rodes i fer-los veure que “*defensem la cultura però estem per fer les coses bé i acompanyar-los*”.

Per donar veu al sector de la música, va intervenir **Lluís Torrents**, vicepresident de l'Acadèmia Catalana de la Música. Torrents va transmetre la preocupació del sector, sobretot després de la pandèmia -amb l'eclosió de l'activitat després de l'aturada-, per la deriva d'algunes actituds molt intransigents del veïnatge. Va apuntar la creació de certes plataformes amb les quals no és possible establir un diàleg, ja que plantegen com a única solució la no celebració dels esdeveniments amb un discurs de “*carregar-se*” la cultura. I va remarcar també la sensibilitat que ha generat aquest tema, que ha produït fins i tot, en determinats casos, que l'ajuntament acabi “*claudicant*” a la pressió veïnal amb la suspensió d'alguns esdeveniments -tot i que complien amb la normativa- per una decisió política. En aquest sentit va reclamar una millor gestió de les queixes des dels ajuntaments i que es busquessin solucions des d'un punt de vista de proporcionalitat (entre el dret al descans i el dret a la cultura). Va defensar que darrera dels concerts hi ha una forma de vida per a moltes persones que tenen dret a treballar, així com també la ciutadania té dret a gaudir de la cultura, que es necessària per al benestar i forma part d'una vida saludable. També va destacar l'esforç que aquests darrers anys han fet els organitzadors dels esdeveniments per pacificar el soroll que genera la gent que hi assisteix (agents cívics, transports especials, etc.).

Bibiana Llambrich va explicar l'experiència del Festival *el Tingladu* de Vilanova i la Geltrú i com després de les sentències de Vilanova es van haver de reorganitzar. D'una banda van haver de fer canvis d'espais ja que aquests es van blindar limitant el nombre d'actes a cadascun. Va posar en valor el treball conjunt amb l'Ajuntament i el diàleg amb el veïnatge, destacant la importància de proporcionar el màxim d'informació sobre el festival i les mesures preses per millorar-ne la percepció.

En darrer lloc, es va posar sobre la taula la dificultat que suposa per a les associacions complir tota aquesta normativa per l'elevat cost que tenen tots els estudis i les proves que es demanen. En aquest sentit va remarcar la importància que des dels ajuntaments s'aposti per aquest tipus d'esdeveniments i es faciliti la feina a les associacions. També va fer una crida als tècnics de cultura: “S'ha de ser valent!”.

La darrera intervenció de la taula va ser de **Josep Maria Dutren** de l'Associació Xàfec (Xarxa de Festivals Musicals de Catalunya). Va expressar que des d'aquesta associació no han plantejat aquest tema com una problemàtica general i que no s'ha tractat en

cap de les seves jornades i reunions ordinàries. Va comentar que tot i que a determinats festivals més vinculats a entorns urbans (*Embassa't, Vida* o el mateix *Tingladu*) sí que els preocupa més aquest tema, però altres festivals com el que ell dirigeix als Pirineus (Festival de Música antiga dels Pirineus) no tenen cap mena de problema amb els sorolls.

Després de la intervenció de tots els membres de la taula **Consol Sàenz** va conduir el debat entre els participants i el públic assistent. Recollim algunes de les idees principals que van sorgir:

- Dificultats, tant per part dels petits municipis, com per part de les entitats sense ànim de lucre, per assumir el cost dels estudis i les mesures que contempla la normativa per organitzar festivals i concerts a l'aire lliure.
- Autocensura cultural per part dels tècnics de l'ajuntament per no provocar el col·lapse, degut a la gran càrrega de feina que suposa complir amb tots els requisits. Es va apuntar que els ajuntaments s'han de plantejar que la realitat ha canviat i que es parteix en molts casos d'un mal dimensionament dels serveis tècnics municipals.
- Perill d'esbiaixar el model cultural del país i matar la iniciativa associativa. A causa de la gran quantitat de documentació i tràmits que se'ls requereix i el cost que els suposa, s'estan reduint les entitats i la seva activitat.
- Economia d'escala: si hi ha un espai del municipi on es fan diverses activitats l'ajuntament pot realitzar un Pla d'autoprotecció general de l'espai (PAU) i l'entitat pot adherir-s'hi, en aquest cas les entitats hauran de cenyir-se a les mesures que marqui el PAU de l'ajuntament.
- Importància d'acompanyar a les entitats que organitzen festivals i concerts des dels ens locals per incentivar que es facin esdeveniments i segueixin la normativa. Es va apuntar la necessitat de diferenciar entre les entitats privades associatives i les que tenen finalitat de lucre.
- Preocupació per com ha canviat el nivell de tolerància al soroll des de la pandèmia i la sensació que han augmentat les queixes i denúncies.
- Qualsevol queixa no pot tombar un esdeveniment. Si es fa tot ben fet és molt difícil tombar a l'administració. L'èxit judicial que han tombat activitats han estat casos molt extrems.
- Importància de definir quin model de ciutat volem i actuar en conseqüència.
- Traslladar als responsables polítics la preocupació i formació entorn d'aquesta temàtica.
- Demanda a la Diputació de recursos per a ajuntaments i entitats per poder realitzar els estudis i requeriments que estableix la normativa a l'hora d'organitzar un concert.